

Naročnina: doma na skil-pni naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensov-
cih, Slov. Krajina.

Cena oglasa:
cela stran 800 Din., pol
strani 400 Din. i tak niže.
„Poslano“ i med tekstem
vsaka reč 2 Din. Mali
oglas do 10 reči 5 Din.,
više vsaka reč 1 D. 50 p.
i oglasna taksa posebi.
Popust po dogovori.

Soumrek.

Mi v našoj krajini mamó več takših reči, da če nas što pita, ka je to, odgovorimo: nikajnej. Tak rabimo reč soubik, ka je edno živinče, štero je ne bik pa ne telica, tak nekaj ednoga malo pa drugoga malo, navadno je pa takše stvorjenje malo vredno, se neda skrmiti, i kaj takšega nišče nema rad. Če se našemi človeki pripeti, da kaj takšega ma i ga pitaš, ka je to, ti navadno odgovori, to vam je nikajnej. Ravnotakša reč je soumrk. To je ne krv, ne voda, tak malo ednoga i malo drugoga. Tudi soumrk je nekaj takšega, kak nikajnej. Od koj je ta naša reč jezikovno izpelana, s tem naj se trüdijo naši jezikoslovci. Mogoče, da je ta naša reč kaj v zvezi z rečjov somrak, ka bi po našem tudi skoro pomenilo telko, kak nikajnej, zato, ka je somrak tudi nekaj takšega, ka je ne kmica pa ne svetlo, nego nekaj tak zmesnoga med tem dvojim. Soumrk pravijo pri nas takšoj stvari, štera je popolnoma nepravilno razvita, dostakrat vno go poje, nemre pa nikaj zast i se ne razviti, tak, da nemamo nikšega haska od nje, nego največkrat samo škodo. Soumrk pa pravijo pri nas tudi telovno i duševno nerazvitim, ali nepravilno razvitim ljudem, šterim mi nikaj nemremo pomagati v njihovem razvoji i šteri so navadno v veliko breme tak domačim, kak vsem bližnjim.

Soumreka smo naprej prinesli zato, ka se nam tak vidi, da soumrki ne pridejo na svet samo po nesreči, ali po neprimlik, nego se soumrki dajo tudi lepo privzgojiti. Tak se nam namreč vidi, da bomo mi v našoj krajini pomali čiduže več soumrkov meli. To so soumrki ne v telovnom, ali v splošno duševnom pogledi, nego soumrki v narodnostnom pogledi.

Mi v našoj Slovenskoj krajini smo sebe od nikda meli za Slovence i smo nej zatajili svojega slovenskoga narodnostnoga čüta nigdar pred nikim. Čiravno smo v prvejših časaj bili duga stotletja ločeni od drugih Slovincov na drugoj strani Müre, i smo, kak del slovenskoga naroda nikdar ne dobili kakše podpore za gojitev svojega jezika i za podpiranje svoje narodnosti, smo itak to zavest, da smo pripadniki slovenskoga naroda, da smo Slovenci, ohranili do dnešnjega dneva. Pa ne samo, da smo ohranili svojo slovensko zavest, nego smo pred svetom pokazali celo nenavadno narodno žilavost, lübezen do napredka i kulturnoga razvoja, pravo narodno zdravje, veselje i voljo do življenja.

Slovenska narodna žilavost i volja do življenja se najlepše kaže ravno tudi pri nas v našoj krajini, gda smo mi, edna mala slovenska čredica, skoro popolnoma ločena sto i stotletja od ostalih Slovincov prek Müre, brez lüdske podpore, cilo ešče prek najrazličnejših ovir, stvorili sami sebi svojo lastno, čiravno siromaško, ali itak pomembno kniževnost, i smo se po svojih šolanih lüdeh borili za samostojnost v gospodarskom, kulturnom, kniževnom, posebno pa v šolskom pogledi. Da smo poleg toga dali vno go vekšemi i močnejšemi narodi odlične kulturne delavce, na štere smo lahko popolnoma ponosni, je tudi znamenje naše narodne moči i sile.

Nesmimo pozabiti, da so naš jezik i našo narodnost gojili većinoma samo naši domači šolani lüdj, posebno pa naša domača duhovščina. Tej naši gojitelji i vodniki so zavolo toga morali dostakrat kakšo bridkost pretrpeti v prvejših časaj, zato so z veseljom pozdravili nove prilike, gda se je naša krajina pridružila ostalim Slovincem i velkoj narodnoj državi Jugoslaviji. Vsi smo bili mišljenja, da se bo od zdaj naprej naša krajina konči v narodnostnom i jezikovnom pogledi najlepše razvijala i da so v tom po-

Rous Matija:

Kmečko nasledstvo.

Ka pa mi pravimo k vsemi tomi? Lepo je sedeti za stolom pa pisati zakone, šteri nas ne zadevlejo. Lehko je vučenim pravnikom delati zakone i uravnati življenje po novom tiri, ar oni nikdar nodo hodili po tom tiri. Kmetje morejo trpeti posledice vno gih i vno gih slabih zakonov, šteri so bili izdelani za stolom i šteri so nikdar ne upoštevali takšega življenja, kakše je. Mi dobro znamo, ka nikši zakon nemre storiti novoga življenja. Zakoni morajo dati samo okvir narodnomu življenju, takšemi kakše je, ne pa vse življenje postavlati na glavo. Te, kda do se kmetje sami odločili za kolektivno zemliško lastnino, na zadnje, kda do vidli, ka je dnešnje stanje resan več nemogoče, te mora priti zakon i tistomi življenju, štero se je samo od sebe začnolo, dati pravno obliko. Kmet se rad drži starih, četüdi slabih navad. Gda pa ednok vidi, da tak nemre več dele, te si on sam poišče najboudi izhod. — Znamo, da je niden dnešnji način nasledstva ne dober, bar v dnešnjih slabih časaj ne. Liki če bi bilo gde delo, s šterim bi se naši lüdj pošteno preživlali, ne bi čakali doma na falaček zemle. Znamo, da tudi zadrüge nemrejo stvoriti več zemle, kak je je. I — če dale mislimo od te stvari, se nam oči obrnejo na

bogastvo, ki so si ga pod sebe skopali neštérni lüdj.

S tem smo se doteknoli rane, ki žüli celi svet, najmre, da so do brine sveta — od Boga za vse stvorjene — v rokaj maloštevilnih kapitalistov. Ta rana silno kriči po zdravitvi. Zato so naš najvišji verski vučiteo sveti oča Pij XI. že pred letami zdignoli svoj glas i pozvali celi svet, naj se najprle duhovno prenovi po Kristušovih navukaj ar edino življenje po krščanskoj veri lahko pripela svet nazaj v ravnotežje, z ednim so v okrožnici „Quadragesimo anno“ dali tudi navuk, kak se naj način gospodarstva spremeni, da pridemo iz svetovne stiske.

Kaj, če bi se mislilo na takšo zakonodajo, da bi se vno gi i vno gi milijoni raznih milijardarov, šteri ne vejo, ka bi delali s penezi i je brezsmiselno zapravljajo, da bi se tej milijoni razdelili med družine z vno go decov i brez zemle pa krüha. Na takše zakone nišče ne misli. Ja, vrana vrani oči ne izkopa. Pomislite: Nekaj ameriških bogatašov ma telko penez, da bi lahko v gotovini izplačali vse ameriške i angleške državne duge. Nadale bi lahko ščista opremili edno armado od milijon lüdi i jo vzdržavali 20 let i bi jim ešče ostalo 500 milijonov dolarov. Mi se pa borimo za falaček zemle. (Konec)

Razgled po katoličanskem sveti.

Poljska. Širjenje komunizma. V zadnjem časi se je začno komunizem na Poljskom močno širiti. Po skrmä je iz Rusije prišlo v Poljsko vno go bolševiških agentov, glasitelov komunizma. Pa kak vse države, štere znajo, kak strašen je bolševiški „raj“, tak tudi Poljska stople komunistom na prste. Zato posebno na mejaj jako pazijo i tudi na železnica, štere pridejo iz drugih držav, vodijo strogo kontrolo, nadzorstvo. Tak je bilo do konca preminoečega leta vlovlenih 30 sovjet-skih agentov i zavzetih vno žina komunističnih spisov, knjig i plakatov, ki so bili namenjeni razširjenju komunizma na Poljskom.

Nemčija. Prepovedani katoličanski list. Minister notranjih poslov Göring je prepovedao za nekoliko časa izdavat list „Stimmen der Zeit“ (Glasi časa). List izhaja že 68. leto i vrejuje ga nemški jezuiti. V te list so pisali največši katoličanski vučenjaki v Nemčiji i je znani med vučenjaki tudi drugih narodov, kak jako znanstveni list. Neustrašeno je brano katoličanstvo i njegove pravice. Zdaj so ga pa prepovedali.

Mehika. Žrtve verskih preganjanj. Kardinal v Filadelfiji Dougherty sporoča, da je bilo v Meksiki od leta 1926 pa dozdej vmorjenih 5300 lüdi (od teh več kak 300 duhovnikov), ki so spadnoli kak žrtve verskih preganjanj. A od 11. novembra 1931. leta do 14. marca 1935 je bilo zaprejtih 262 cerkvi, vno ge druge pa porušene. Takša je zdaj „moderna svoboda“!

gledi vse ovire i neprimlike za vsikdar odstranjene. Povedati pa moramo, da smo se nikelko zmotili.

Žalostno je to, ka smo opazili, da je med vučitelstvom, šteri so prišli prek Müre k nam, tak nenavadno velki procent takših, šteri pri nas slovensko narodnost, štero smo mi med našim lüdstvom s takšov skrbljivostjo čuvali, naravnost zaničujejo. Škodljivo velik procent je pri nas takšega vučitelstva, šteri ob vsakšoj priliki radi pokažejo, da ne spoštüjejo toga, ka je našemi lüdstvi drago i sveto, to je, da ne spoštüjejo vere i jezika našega lüdstva.

Sejanje nezadovolstva.

Dnes, gda je vse nezadovolno, gda vsi čütimo v najžmetnejšoj meri gospodarske nevole, gda v takšem pomenkanji živimo, kak skoro najstarejši lüdj ne pomenijo, dnes je v istini teško samo z rečjov lüdi potolažiti. Če je što lačen, ali betežen, njemi lepa reč niti ne odpravi lakote, niti ga ne ozdravi. Tistomi, što je lačen, lahko pomagamo samo tak, da njemi preskrbimo obleč. Z lepov rečjov ednomi ali drugomi olejšamo njegovo nevolu, pravo pomoč pa skažemo samo z djanjom. Pa komaj te čütimo tudi pravo zadovolnost v sebi, če smo bližnjemi v nevoli v istini po svojoj najbolšoj moči z djanji pomagli.

Izgleda pa, da mamó dnes, gda je nevolu med lüdstvom velka, vno go takših lüdi, šteri se tomi naravnoč veselijo, gda gledajo lüdi v pomenkanji i nesreči. Mi pogosto lahko tudi v našoj krajini vidimo ništerne lüdi, šteri se skoro stalno süčejo med našim lüdstvom, pa ne da bi lüdstvi v nevoli pomagali, ali njemi konči dobro tolažilno reč privoščili, nego hodijo med naše lüdstvo zato, da bi sejali zavolo nevol, štere težijo naš narod, ešče vekše nezadovolstvo, kak že je. Povemo včasi tudi, da so si tej lüdj tu pri nas lepe peneze spravili, ali bi si pa to ešče radi spravili, poleg penez i bogastva bi pa radi pri nas meli tudi veliko voditelško reč.

Tak lahko gde šteč vidimo pri nas te naše stiskače, šteri dnes, gda smo mi v nevoli i pomenkanji, ne čütijo ravno nikše nevole, zato, ka so si v tom časi, kak so pri nas, že lepe vrednosti spravili, kak hodijo med našim lüdstvom i sejajo nezadovolnost. To delajo jako premišleno i previdno i pri tom računajo, da bodo iz vsega toga ednok palig kakši hasek napravili za sebe. Tej lüdj kelko telko poznajo tudi naše lüdstvo, da je pošteno, delavno, potrpežljivo, da pa pri vsem tom tudi ne zavüpa rado vsakšemi. Če pa naše lüdstvo komi že popolnoma zavüpa, te mora biti tisti, šteromi zavüpa, v istini poštenjak i vreden toga zavüpanja. Tej sejalcu nezadovolstva tudi dobro znajo, da naše lüdstvo popolnoma zavüpa voditeli slovenskoga naroda, dr. Korošci, zato svoj čaren poseo vršijo med našim narodom prebrisano i premišleno.

Tej gospodje, ali ka so že, pridejo med naše lüdstvo i etak začnejo: „Lüdj moji dragi i dobri, zlati i sladki Prekmurci moji, vi radi mate i spoštüjete dr. Korošca, pa tudi jaz spoštüjem i sem vsigdar spoštüvao dr. Korošca, zato, ka je poštteni i razumen mož, pa njemi nišče nemre nindri pokazati nikše, niti najmenše nepošttenosti. Vidite, mi smo v dr. Korošci čakali pa gledali našega rešitela iz teh velkih nevol v šterih se nahajamo, nego, čütüdi mi teško to povedati, vsi vidimo, da se je nikaj ne dosta na bolše obrnolo, čiravno je dr. Korošec že pol leta v vladi. Zato vam pravim lüdj moji dragi, piceki moji prek-

Mi mislimo, da nega v celoj Srbiji šole, gde bi vučiteo smeo srbskoj deci kaj podobnoga povedati, kak smo čüli od naše lüdskošolske dece, da slovenskoga naroda nega, da obstoji samo jugoslovanski narod i da so Slovence šteli samo Nemci i Vogri umetno vzgojiti, da bi ne moglo priti do Jugoslavije i da slovenska katoličanska duhovščina samo zato šče iz nas Slovence napraviti, naj bi nas odtrgnola od Jugoslavije. V drugom kraji se pa mladeniči, šteri so komaj zapüstili lüdsko šolo, nekam čüžno nasmejijo i pravijo: Slovincov več nega i od zdaj naprej

prej več nesmimo biti Slovenci, nego samo Jugosloveni, tak smo se včüli v šoli.

Istina je, Slovenci smo mali narod i mamó tudi male lüdi. Mali i jako siromaški po dühi morajo biti tudi vučitelje, šteri naš slovenski narod takše narodnosti včüjo, kak smo gori povedali. Če je pa pri ednom malom narodi takših malih vučitelov vno go, te je za mali narod lahko to nevarna bolezen i je potrebno takšo bolezen kem prve močno zdraviti, da ne bi nazadnje to celomi narodi tak škodilo, da bi iz slovenskoga lüdstva gratalo lüdstvo breznarodnih soumrkov.

murski oskubeni, čí nam niti dr. Korošec nemre pomagati, te si poiščimo nikakoga drugoga, šteri nam bo pomagao i te drugi nemre nišče drugi biti kak dr. Maček, mene pa postavite za Mačkovoga poslanca i vse se bo v tistoj minuti zboljšalo. Piceki moji oskubljeni, prekmurski, vse perje vam v ednoj noči nazaj zraste, samo mene postavite za poslanca. Bogastvo sam si že spravo pri vas, samo čast mi ešče dajte, pa bom neizmerno srečen, vi te pa poleg mene že tudi nikak srečni.

V približno tej obliki obečavlejo tej proroki srečo našemu ljudstvu. Pri tom kakpa ne povejo, da so bili prve med tistimi, pa za tiste, šteri so v zadnjih petih letih v Beogradu gospo-

darili i so v tom časi zapustili dr. Korošci šest i pol milijard dinarova duga. Tudi ne povejo, kak bodo oni naše ljudi hitro osrečili, glavno je, da bi eden ali drugi zmed teh na kakši način prišeo do poslanstva. Nazadnje njim samim tudi ne dosta za Mačka, mislijo si pa, če so me že dr. Korošcovi ljudje ne sprijali, bom pa probao srečo pri Mački, mogoče bo pa na kakši način le šlo.

Naše ljudstvo pa spoznava čiduže bole te ljudi i njim strašno malo ali pa nikaj ne zavüpa. Naše ljudstvo ne zavüpa rado, če pa komi zavüpa, tisti mora biti istinski poštenjak, ne pa takše vetrnice kak tej sejalcu nezadovolstva med našim narodom.

NEDELA

tretja predpostna.

Berilo iz pisma svetoga apostola Pavla Korinčanom. Bratje! Če bi človeče i angelske jezike govorio, lübezni pa ne bi meo, sem brneč bron ali zveneče cimbele. I če bi meo proroštvo i bi znao vse skrivnosti i meo vso vednost, i če bi meo vso vero, tak da bi gore predevao, lübezni pa ne bi meo, sem nikaj ne. I če bi razdavao v živež vse svoje imanje, i če bi dao svoje telo, da bi zgoro, lübezni pa ne bi meo, mi nikaj ne hasni. Lübezen je potrpliva, je dobrotliva; lübezen ne nevoščena, se ne ponaša, se ne napihavlje; ne gizzdava, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hüdoga; se ne veseli krivice, veseli pa se istine, vse opraviči, vse verje, vse vüpa, vse prenaša. Lübezen nikdar ne mine: če so proroštva, bodo henjala; če jeziki, bodo vtihnoli; če vednost, bo prejšla. Zakaj nepopolno spoznavlemo i nepopolno prerokujemo. Gda pa pride, ka je popolno, bo minolo, ka je nepopolnoga. Gda sem bio dete, sem govorio kak dete, mislo kak dete, sodo kak dete; gda sem pa postano mož, sem opüsto, ka je bilo dečinskoga. Zdjaj najmre gledamo v ogledali, nejasno, te pa iz lica v lice. Zdjaj spoznavlemo deloma, te pa spoznam, kak sem bio spoznani. Zdjaj pa ostane vera, vüpanje, lübezen, to troje; največša med temi pa je lübezen.

Evangelij (Luka 18). Tisti čas je vzeo Jezus dvanaštere k sebi i jim pravo: „Glejte v Jeruzalem idemo i spunilo se bo nad Sinom človekovim vse, ka je pisano po prorokih. Izdan bo najmre nevernikom i ga bodo zasmehavali i z njim grdo ravnali i v njega plüvali; i gda ga bodo bičali, ga bodo vmorili, i tretji den stane.“ I oni neso nikaj od toga razmili; ta reč jim je bila skrita i neso znali, ka je govorio. Gda se je pa bližao Jerihi, je nekši slepec sedo poleg poti i vbogajme proso. I gda je čüo ynožino, ki je šla mimo, je pitao, ka bi to bilo. Povedali so njemu, da ide mimo Jezus iz Nazareta. I zakričao je: „Jezus, Sin Davidov, smiluj se mi!“ Naprej idöči so ga opominjali, da naj vtihne. On je pa šče vnogo bole kričao: „Sin Davidov, smiluj se mi!“ Jezus je teda stano i velo, naj ga pripelajo k njemu. Gda se je približao, ga je pitao: „Ka ščeš, da naj ti včinim?“ On pa je pravo: „Gospod, da spreglednem.“ I Jezus njemu je pravo: „Spreglej, tvoja vera te je ozdravila.“ V hipi je spregledno, šo za njim i slavio Boga. I vse ljudstvo je dalo Bogi hyalo, gda je to videlo.

* „I oni toga ne so razmili“.

Denešnji evangelij nam kaže Jezusa na njegovom zadnjem potovanji v Jeruzalem. V triletnom svojem delovanji je Gospod apostolom pa ljudstvu pokazao, da je od Boga poslani Mesija. Njegov navuk, ešče bole pa njegovi čüdeži so napravili globoki vtis na vse. Tak dobro razpoloženim je zdaj šteo povedati o svojem ponižanji, trpljenji i smrti kak tudi o svojem poveličanji. To jim je povedao čisto jasno, kak nam piše denešnji evangelij. Preči ga počasi pa boš vido. Pa ne apoštoli ne drugi so ne razmili njegove preroke. Bili so duhovno slepi. V glavi so meli zemelsko mesijansko kralstvo. Od dneva do dneva so nestrpno pričaküvali, kda bo Jezus nastopo kak mogočen zemelski kral, s silov premagao i stiraio Rimlane iz Judeje. Zato jim je nikak ne mogeo iti v glavo to ka jim je govorio o svojem trpljenji i celo smrti.

Ne smemo se jim preveč čüdit. Dendenešnji je dosta več takših ljudi, ki pravijo, ka ne verjejo nešterne verske istine, čiravno so jasne kak beli den. Odkod je ta njihova duševna omejenost? Navadno pride iz sledečih šest vretin: nemarnost, prevzetnost,

Ka pravite na to?

V Lendavi se guči, ka de se prej zidao Sokolski dom. Vapno se gasi, te de pa znam li istina. Proti tomi, če si Sokoli zidajo dom, nišče nikaj ne pravi. Vnogo i prevnogo se pa mrmra zavolo toga, kak se šče zidati. Ne ide se tui za slog zidave, ne za lego hiše, ne za odplačilo, nego vnogo guča je zavolo toga, z kakših penez de se zidao te dom. Tak se guči po Lendavi, ka de se Sokolski dom zidao iz trojih nabranih penez, i to iz sokolskoga, iz tistoga, ki se poklono na spomenik nam predragoga krala Petra Osloboditelu pa še z tistoga, ki so ga žalostna srca poklonila na spomin v boji spadnjenih vojakov. Če so te trditve istinite, ali ne, ne vemo. Dužnost odborova, — če odbor spoj še obstoji — je pa, da javnost pomiri. Mi darovniki tui na meji ščemo videti našega dragoga krala spomin, ki de nas opominao na vernost do domovine i poleg njega spomin na naše pokojne vojake. Mi namena, iz šteroga smo svoje dare poklonili, nikdar za nikoga ne spremenimo. Nam je spomin na krala več kak bi si što mislo i lübezen do naših pokojnih vojakov to naše poštuvanje samo povekša. Ka pravite na to gospod urednik, mamo prav ali ne?

Eni.

Na temnem baržunu roža cveti, cvetka krvavordeča — pod temnim baržunom srce gori, rana najbolj skeleča — obraz pa je belordeč: v deviški ljubezni plameneč —

V črni žamet se je ujela bela svila njenih lic, njena duša je vzkipela, objel ga je njen silni klic:

Tebe ljubim — srce pravi, ti pa mene — tvoj pogled, zdaj me nihče več ne ustavi, najmanj — besedi tvojih led! Saj tvoje oči drugače govore, saj v njih iskri zatajeno gorje...

predsodki, pokvarjeno življenje, oddaljenost od Boga i poželivost.

Nemaren je, ki se nikaj ne potruđi, ka bi čteo takše verske knige, gde se piše od verskih istin, od življenja svetnikov i pravih krščanskih düš. Takšim so tudi najpriprostejšje predge glas brezi pomena. Jih ne razmijo i zato nemajo haska od njih. Minejo nedela za nedelov pa tudi leta, oni pa ešče majo v glavi zmerom zmešnjavo. Nevejo ka je pravo jedro (bistvo) sv. meše, nevejo ka je izvirni greh, ka milost, ka odpüstki, ka i zakaj sveti zakramenti, nevejo ka pomeni Marijino brezgrešno poprijetje, ne razmijo zakaj je človek dužen Boga moliti, nevejo ka je stari i novi zakon i tak tudi nikaj ne vejo, ka pa odkod je sv. Pismo. I vendar je vse to potrebno poznati. Naj nihče ne misli, ka je ne mogoče, ka bi navadni priprosti ljudje mogli te pa druge naše verske istine spoznati i razmiti. Vzemi si katekizmuš v roke. Čti ga jako počasi pitanje za pitanjom. Či kaj ne razmiš, pitaj druge, pitaj svoje dušne pastire, či indri nemreš pa v spovednici.

Politični pregled.

Domachi.

Zasedanje banskoga sveta v Ljubljani. Preminoči pondelek se je začnalo 7. redno zasedanje banskoga sveta. Od 44 članova banskoga sveta, ki so bili na novo imenovani, se jih je vdeležilo 41. Med temi so tui naši trije gospodje J. Klekl, F. Bajlec i F. Bačić iz G. Lendave. Glavna razprava predlog banovinskoga proračuna za 1936-37. Zasedanje je vodo ban dr. Marko Natlačen. Najprle se je prečto odlok bana od pozvanja banskoga sveta, nato se je prečto odlok notr. min. dr. A. Korošca, s šterim se razrešüjejo dužnosti dozdašnjji svetniki i se imenüjejo novi. Nato so poslali vdanostne brzovjavke Nj. Vel. kralji Petri II., Nj. Vel. kraljici Mariji i Nj. Vis. knezi namestniki Pavli, predsedniki kr. vlade dr. M. Stojadinoviči, notranjeni ministri dr. A. Korošci i finančnomi ministri dr. D. Letici.

Govor bana dr. Marka Natlačena. Prvi obširni govor je meo ban g. dr. Natlačen. Razložo je dužnosti banskoga sveta, ki naj razpravla od gospodarstva v našoj banovini i od duhovnoga napredka našega naroda. Od gospodova svetnikov čaka, da bodo z dobrom volov pomagali graditi lepšo bodočnost slovenskoga naroda. — Pred očmi morajo meti davkoplačevalce, ki so v velkoj stiski. Zato trebe šparati, gde se le da. — Dosta izdatkov ma banovina za različne zavode, gospodarske i prosvetne i za bolnice. 75 milijonov Din. bi šče potrebuvali za elektrifikacijo naše banovine. G. ban želi, da bi kem prle dobila elektriko vsakša ves. — Težke milijone trebe dati za pospeševanje kmetijstva, za šole i zavode. — Povečati trebe proračun za pomoč siromakom, brezposelnim i bolnikom. Šole terjajo vsikdar več, nove šole trebe graditi, občinari sami pa toga ne zmorejo zavolo prevelkoga siromaštva i že tak prevelkih davkov. G. ban je še omenjao ceste, ki so v velko breme banovini posebno letos, gda ne bilo snega, so se ceste bole nücäle.

Dr. Leskovar iz Maribora je govorio po banovom govori. Posebno je povdaro, da nam je velka skrb, što bo včio i vzgajao našo mladino. Ali naj včijo našo deco tisti, ki so se norčarili iz vere i z božih zakonov? Povdarjao je, da se mora vučitelstvo ločiti od politike i se zapreti v šole, gde ma zadosta dela pri včenji i vzgoji.

Odvečara se je zasedanje nadalüvalo. Bila je podrobna debata k prvomu poglavji banovinskoga proračuna. K toj debati so se včasi v začetki glasili tui g. J. Klekl i so pravili: „Slovenska krajina se šče dnes ma za kolonijo kaštigancova, kama prle ali sledkar pride najslabši uradnik. Je med uradništvom nekaj prav dobrih i vsega spoštuvanja vrednih izjem, nego žalibog so to samo — izjeme. Naš narod tam ob meji je vreden vse smilenosti. Nekda smo meli v D. Lendavi ekspozituro katastrske uprave, dnes moremo po teh poslih romati v Soboto i nazaj. To pa pomeni za itak siromaško ljudstvo velko breme. Posebno pitanje so carinske poti. Tista siromaška zemla, ki jo tam prebivalci

majo, leži v treh državaj: na Madžarskom, v Avstriji i Jugoslaviji. Kmet mora na svoje polje hoditi po dugom ovinki, po glavnoj carinskoj cesti, i gda pela svoje male pridelke domov, mora na toj ali onoj meji plačati za svoj lastni pridelek carino. Vse smilenosti je vredno to dobro ljudstvo, štero nikaj drugo ne krivo, kak da je moralo nekda duga leta živetu pod Madžarskom. V teh krajih mora biti uprava takša, da bo na vse sosede napravila dober vtis.“ — Sledili so ešče vnogi drugi govorniki, ki so se javili k reči, nato pa je g. ban ob 9 vöri večer zaključo zasedanje prvoga dneva.

Seja narodne skupščine — s poleni. Opozicija ešče itak ovira delo narodne skupščine s tem, da ruži s polinami i lopaticami. Celo zvonec so si prinesli notri i motijo tak, da govorniki ne morejo govoriti. Tak neprijatelji vlade ovirajo delo za lüstvo. Siromaško ljudstvo pa jim za njuve norije plačüje drage dnevnice. To nam je pa opomin, da koga bomo volili za poslanca v bodočih volitvah. Takše že ne, ki bi za naše penaze hodili v Beograd ružit.

Morilci našega krala obsodjeni. Francosko sodišče je obsodilo morilce našega viteškoga kralja Aleksandra I. — Rajiča, Pospisila i Kralja na dosmrtno vozo. To kaštigo do balili na takzvanih vražjih otokih, gde ma Francija velke voze za takše velke zločince. Da so je ne obsodili na smrt, so vpoštevali mišljenje porotnikov.

Svetovni.

Velke politične konference, so se vršile v zadnjem časi v Londoni i v Parizi. Zastopniki držav, šteri so se vdeležili pokopa angleškoga krala, so to priliko porabili, da so se med sehom pogovorili nikelko tui od političnoga položaja v Europi i na sveti. Posebno zanimivi so bili politični razgovori v Parizi. Med drugimi zastopniki držav je prišeo v Pariz tui zastopnik Austrije, njeni notranji minister, knez Stahrenberg. On bi rad dobo za Austrijo kakše vekše posojilo, gda je pa toga ne mogeo dosegoti, se je začno protiti, da če Austrija ne dobi posojila, pozövejo nazaj v Beč Otona, pa ga postavijo za austrijskoga casara. Ar bi pa s tem v celoj srednoj Europi samo razne svaje nastanola, so v Parizi austrijskomi zastopniki povedali, naj lepo v miri domo ide brez posojila, Otona se pa tui nišče nede bojao.

V Italijo ide malo blaga. Austrija je svoj uvoz v Italijo skoro ščista ustavila zato, ka za blago ne dobiva plačila. Vogrska država ešče nikelko vozi v Italijo, zato ka zdaj z blagom plačüje Italiji svoje duge, štere je pred nikelkimi leti napravila tam.

Bojna v Abesiniji je tam, gde je včasi ob začetki bila. Na severnom bojišči zmagüjejo nikelko Abesinci, na južnom bojišči so pa Italijani prišli nekaj malo naprej. Italijani so zdaj v velkoj nevoli, zato, ka po püščavskih pokrajinah teško dovažajo živež svojim vojakom. Sploj pa ta bojna čiduže več košta i gračüje čiduže bole krvava, haska pa gotovo malo prinese.

O istem zborniku je prinesel poročilo „Geografski vestnik“ 1935, ki je pravkar izšel. Napisal ga je Zv. Hočevnar. Žal, da je ocena tako kratka; v takem znanstvenem glasilu bi že pričakovali temeljitejšje ocene. Saj podobni zborniki ne izhajajo pri nas kadarkoli, kar so povdarjale mnoge ocene.

V tujini je bilo zapisano naše ime v zadnji (10.) številki lista „Lužickosrbsky vestnik“, ki izhaja v Pragi v češkem jeziku. Tu je priobčil Vilko Novak članek „Prekmurski Slovenci in Lužica“ (str. 81-82). Primerja razdeljenost naše krajine glede vere in narječja, kar sliči podobnim razmeram med Lužickimi Srbi. Dalje se ustavlja N. ob Števana Küzmiča uvodu v Nouvi zakon, ki govori o lužickih prevodih sv. pisma. To mesto navaja dobesedno v češkem prevodu, ker je pomembno za slovenske stike z najmanjšim slovanskim narodom. Tako imamo poudarjen nov dokaz kulturnih vezi naše krajine s slovanskim svetom.

Kaj pišejo o nas?

Razveseljivo je, da se v domačem in tujem tisku množijo objave o Slovenski krajini. Ko je pričel naš list nedavno smoterno zabeleževati vse te glasove, je ustregel mnogim. Danes priobčujemo nekaj novih glasov o nas.

O zborniku „Slovenska krajina“ je v „Srpskem književnem glasniku“ 1935, str. 549-551 napisal obširno poročilo T. Potokar. Ker je spis izšel v vodilnem srbskem književnem glasilu, je za nas tem pomembnejši. Poročevalec zelo spretno seznanja srbsko občinstvo v Slovensko krajino, ker izčrpno navaja vsebino člankov v zborniku. To je prvi slučaj, da je v srbski javnosti govor o Slovenski krajini v taki zaokrožen i objektivni obliki. Poročevalec nad vse pohvalno ocenjuje zbornik. To je izčrpno i točno poročilo, za kakršno ni imel — razen Novin — prostora noben slovenski list!

Volitve v Španiji. Preminočo nedelo so se v Španiji vršile volitve. Pri teh volitvah so jako zrasli marksistični komunisti, tak da je Španija prišla ščista v roke marksistov. Kakše bodo posledice zmage brezvercov, bomo meli priliko videti v kratki bodočnosti.

Svaja med ruskimi bolševiki i Japonci zavolo Mongolije gračije čiduže vekša. Časopisi pišejo, da se ruski bolševiki močno pripravljajo na bojno, pripravljajo se pa tudi Japonci. Ruski bolševiki so že ogromno penez potrošili na oboroževanje i zna se zgoditi, da bomo v najkračšem časi čteli od nove velke boje tam daleč v Aziji. Bolševiška vlada v Rusiji, v šteroj sedijo zvečine sami židovi, bo mirne duše poglala rusoske vojske v bojno. Nikelko milijonov Rusov več ali manje, to je bolševikom ščista vseeno. Rusoski narod je ne tiste krvi, kak bolševiška vlada, zato pa ta vlada za te narod tudi nikšega srca nema.

Naši v misijoni.

Lebar Ignac iz M. Polane, piše g. Radohi med drugim tudi sledeče od svojega potovanja na Portugalsko i prebivanja tam:

V Torinu sem se ustavil en teden. Obiskal sem vse tovariše v Foglicu, Moliji in Rebaudengu. Vsi se počutijo dobro in so veseli. Nato sem odšel v Banjolo, kjer sem dobil gg. Kreslina in Duha. Tu sem ostal do 24. jun. Na same Risale, 9. VI. pa sem imel veliko in dolgo zaželeno srečo, da sem dobil reverendo. To je bil za mene dan sreče, dan nepopisnega veselja, ki ga ne bo lahko pozabiti.

Vzrok, da vam nisem že prej pisal, je pa tudi ta, da sem od dne do dne čakal poziva za odhod na Portugalsko. To je prišlo pa šele 24. jun. in takoj sem jo moral mahiti proti Torinu, odtam pa še isti dan proti Lisboni po železniški liniji: Torino-Lion-Bordeaux-Madrid-Lisbona. Med potjo se nisem ustavljal razen v Madridu in sicer 4 dni. Ogledal sem si mesto. Za vodnika mi je bil nek misijonar iz Kitajskega, dober poznanec in prijatelj g. Kereca. V Madridu je pa tudi bilo kaj za videti! Torin je lepo mesto ali z Madridom se ne da primerjati. Ogledali smo si tudi muzej umetnin, ki je, kakor pravijo, eden izmed največjih in najbogatejših na svetu. Zelo sem si želel videti tisti znameniti velikanski kip Srca Jezusovega, toda nisem mogel, ker je precej daleč od mesta.

Sedaj pa eto me na Portugalskem v pravih misijonskih krajih. Ne čudite se, če rečem: v pravih misijonskih krajih, ker je žalost res tako. Duhovnik se tukaj ne sme pokazati na ulici v reverendi. S kamni bi ga ometali. Portugalska je dežela, kjer so na eni strani ogromna bogastva, na drugi pa najhujša revščina. Bogatini, ki so povečini framasoni, so skoraj popolnoma ločeni povsod, še v cerkvi, od priprostega ljudstva. Eni in drugi pa iz katikizma znajo toliko kot nič. Je veliko odraslih, ki se ne znajo niti prekrizati. Če so takšni stariši, kakšni bodo šele njihovi otroci. Seveda, katikizem je po šolah prepovedan. Po zakonu priznani prazniki so: Božič, Vel. Noč in nedelje, ki so prav malo posvečene svojemu namenu.

Ne smete pa misliti, da je zato tukaj vse gnilo. Ne. Hvala Bogu je nekaj tudi dobrih, pravih krščanskih oseb. Celotno med bivšimi plemenitaši in grofi so, ki ali s svojim premoženjem ali pa kar sami osebnoma pomagajo poučevati otroke katikizma. Res, občeudovanja vredna požrtvovalnost.

Kraj je tukaj zares pravi zemeljski paradiz. Na eni strani lep smrekov gozd, ki je naša last in v katerem preživimo del dnevnega odmora, na drugi strani pa morje, nepregledno morje, Atlantik! Samo kakih 50 korakov od zavoda, pa se že začne lepa sinja morska gladina. Mestece ni veliko, je pa naravnost krasno in zato polno tujcev, posebno Angležev. Leži skoro na najjužnejši točki desnega brega reke Tag, ki se pri Lisboni izliva v morje. Vroče pa ni preveč, ker veter vedno hladi. Novicijati začnem 20. sept. Molite, prosim, za mene.

Prav prisrčne pozdrave in voščila vam pošilja vaš vedno zvesto ydani in hvaležni Nace."

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

V. Polana. Pred kratkim so Novine prinesle z Polane kranje zavolo nekšega plesa, pri šterom se je tudi peč podrla. Kak nam Polančarje javijo, je to kranje bilo na mestu. Peč pa ne bila kakša lončena peč, nego železna, tak zvani „forjanek“, šteroga so brze polančarke zlehka vrgle dol z njegovoga tronuša. Mi znamo, da že davno cvete tu lepa Marijina družba za vse stanove i smo ne ednok pohvalili požrtvovalnost vseh polanskih vernikov. Gda je pa kaj za kranje, pokaramo povsod, če zvemo za prestopke, ar to krščanska lubezen zahteva. S tem, če bi prestopke hvalili, ali brez istinskoga zroka mučali od njih, bi škodili dušam.

Črensovci. Odbor prosvetnoga društva si je vzeo nalogo, da postavi spomenik vojakom, ki so spadnoli v svetovnoj vojni. Za spomenik je Prosvetno društvo začelo nabirati leta 1927, od tistoga časa pa je vse vkup zaspalo, ar je bio za postavitev spomenika vojnim padlim izvoljeni poseben odbor, ki je pa na žalost svojo dužnost pozabo. Na spomenik je nabrani precj velki znesek. Či pa nede zadosta, pa se vupamo, da če ravno je teško za peneze, ešče nekelko spravimo vkup, da se tak oddolžimo tistim, ki so življenje dali za osvobojenje naše domovine. Ne ve se pa, gde je hranilna knjižica od penez, ki je naloženi v hranilnici. Zato se prosi tisti, ki jo ma, da jo v roku 14 dni preda v roke predsednika Prosv. društva g. Žerdin Martina, ar bi se ovak mogla knjižica preklicati, ka bi pa precj koštalo. — **Prosvetno društvo** je melo v nedelo 9. februara po večernici v mali dvorani Našega doma izredni občni zbor. Vdeležba je bila precj velka, posebno dosta je bilo dečkov. Občn izbor so otvorili naš novi kaplan, č. g. St. Trobina, ki so v kratkom govori orisali namen i pomen Prosvetnoga društva. Občni zbor so vodili župnik i podpredsednik društva preč g. Zadravec Matija, ki so razložili pravila Prosvetnoga društva. V društveni odbor so bili soglasno izvoljeni: g. Žerdin Martin, trgovec v Žižkih, za predsednika, č. g. Zadravec Matija, župnik, za podpredsednika Horvat Anton, predsednik občine za tajnika, Horvat Anton, posestnik v Žižkih za blagajnika, Zver Štefan, posestnik v Žižkih za gospodara, č. g. Trobina Stanislav, kaplan za režisera i pevovodjo, Kolenko Ignac i Plej Joško iz Črensovec pa za knjižničara. V nadzorni odbor: Kovač Jožef iz Črensovec i Stanko Ivan iz Žižkov, v razsodišče pa preč. g. Klekl Jožef, Stanko Ivan iz Črensovec i Žerdin Vinci iz Žižkov. Kak se vidi iz gornjega, so v odbor izvoljeni najboui možje i stari prosvetni delavci.

Dolnja Bistrica. Pri nas mamozededen čas nedelo za nedelov gostivanja. A takšega, kak smo meli zadnjo nedelo 16. t. m. ešče ne pomlimo. Na gostivanje je prišla tudi smrt. Pri Koštric Jožefi je bilo gostivanje. Oženila se je čij Matilda. Pri tistoj hiži pa je bila že precj časa betežasta Koštric Ana, ki je pa sredi gostivanja, gda je bilo najbole veselo okoli 10 vore zvečer vmrla.

Razpuščenj je občinski odbor občine Orešje z županom g. Muhvičkom. Te župan je bio jedini v lendavskom srezi, šteri je ne bio ednoga mišljenja z drugimi župani. Pred nekaj tjejni je na občino Orešje prišeo revizor, ki bi naj pregledno, če je na občini bilo vse v redi. — Čakamo nove volitve za občino Orešje.

Strehovci. Hitro teče čas i tudi odteče. Tak hitro odteče to fašensko vreme, to je čas veselja i pride post, čas pokore i žalosti. Te veseli čas je bio resan čas veselja i tudi čas žalosti. A naša mladina obojega spola se je bole oživela v tom časi kak lani. Stopila je v sv. hižni zakon. Nade njej trbelo „bora vleči“, kak lani. Gostivanje mladencia Nemec Jožefa je bilo prvo v našoj vesi. I se je dobro obneslo. On nas je zapušto i se je preselo v Filovce. A naša ves je zato vseedno nej zgubila števila prebivalcov, nego ešče pridobila. Dne 10. feb-

ruara smo dobili v našo malo ves 3 mladence. I to, 2 iz Filovce i 1 iz Bukovnice. Te den je bila velka ceremonija i veselje. Gostivanje je bilo v vsej trej mestaj. Od gostov je bilo dobro obiskano odnotra i odzvuina. Veselje je popolno bilo. V lepom krščanskom miri i s prekmurskimi šegami je minolo gostivanje. Na te mlade pare se naj izlije blagoslov Boži iz nebes! Tak je tudi dne 2. februara skleno sv. hižni zakon mladenc, star 31 let, Bojnec Anton, dober, pošten i daleč naokoli poznani kovač, z gđ. Šabjan Terzijov iz Dobrovnika. Na njenom domi je velko gostivanje bilo. Pri njem smo veselja i ceremonije nej vidili. Gostivanja nej bilo i to zavolo toga, ar ešče ne minolo leto dni, kak njemi je nemila smrt vzela mater. Njegovo srce se ešče ne potolažilo od žalosti. Skuze njegove se ešče ne posušile, štere je točo pri materno mrtvom teli. Materi večni mir i pokoj. Njemi pa drugo nemremo želeiti, kak naj v v njiva družini mir krščanski i blagoslov boži kraljuje.

Lendava. Preminoči ponedlek je bilo pri nas navadno senje. Vdeležba je bila slaba. Živine malo, ka se kaj odalo, je zato dobro šlo. Ludi pa tudi ne bilo dosta.

Gaberje, kolonija. To je edna renda hiš ob cesti proti Muri. Največ se nas je se priselilo iz belinske i črensovske fare. Prišli smo sami mladi vertovje z drobnov decov, zato je naša kolonija dozdaž bila mirna i nišče ne znao za nas. S sosedovimi Madjari smo se spoznali i dobro smo se razmeli. Kak pa mladina raste, se vsikdar bole opaža vroča mlada krv, ki včasj celo skipi, če gde preveč potegnejo po bajsi. Tak bi tudi pri nas nešterni radi gor spravili fanjščekove poganske norosti i se že nešterne mlade dugo veselijo tomi dnevi, gda prej lahko malo prek štrang sposkajejo. No, vupamo se pa, da se starišje zavedajo, kakšo velko odgovornost majo za svojo deco pred Bogom i teda ne dovolijo svojim deklam kaj takšega. (Fanjščekove norije so poganske šege. Da se človek obleče za nimaka i si dene na obraz oslovski gobec ali kaj podobnoga — je pogansko. Kristijan zna, da je človek podobna boža i teda to podobo ne sme skruniti s takšimi bolondijami. Tudi s popivanjom se na te dneve strašno dosta greha včini, tak da je sv. Cerkev preminoča leta že večkrat odredila molbo Najsvetejšega, da dobri verniki potolažijo Srce Jezusovo, razžaljeno zavolo grehov, včinenih na fanjšček. Zato vupamo, da ne samo v Gaberji, nego tudi po drugih vesnicaj ostane mladina te den trezna i mirna, kak vsakši drugi den. Starišje, skrb! Op. vr.)

Samo 5 ali 10 Din. Če zakadiš ali zapiješ mesečno 5 ali 10 Din., nimaš od tega nič. I če zakadiš i zapiješ mesečno 50 ali 100 Din. imaš od toga ravnotako — nič. I če bi zakadil ali zapil 500 ali 1000 Din. na mesec, bi imel od toga — nič. Če pa se pri Karitas zavaruješ za slučaj smrti za mesečnih 5 ali 10 Din., glej, kaj boš imel od tega! Če si star 15—19 let, ko se zavaruješ i boš skoz 30 let plačeval mesečno 5 Din., se izplača v slučaju smrti 2530 Din. Če boš plačeval mesečno 10 Din., se bo izplačalo 5060 Din. Če si star 25—29 let i boš plačeval skozi 20 let mesečno 5 Din., se bo izplačalo 1990 Din. zavarovalnine. Pri plačevanju 10 Din. se bo izplačalo ob smrti domačim 3980 Din. Če si star 35—59 let i boš plačeval 5 Din., bo znašala zavarovalna vsota 1480 Din. Ali po vsem tem more kdo reči, da se ne more zavarovati, ker nima denarja? Mirno lahko rečemo, da ni takega človeka, izvemši brezposelne, ki nimajo zaslužka i so navezani na podporo drugih. Kdor je zdrav i dela dan za dnem, zasluži toliko, da bo na mesec mogel pogrešati 5, 10 i še več Din., ki jih bo plačeval za zavarovanje. S tem neznatnim plačevanjem bo naredil sebi i domačim veliko dobroto, ker bo zagotovil za slučaj smrti za kritje raznih izdatkov večjo ali manjšo vsoto. Zavarovanje pri Karitas je najprimernejši način štednje, iz vplačavanja neznatnih vsotič zraste po več letih precejšnja vsota. Glede načina zavarovanja ni nobenih težav, ker ima Karitas skoraj v vsaki župniji zastopnika, pri katerem se lahko vsakdo oglasi. V Slovenski krajini se lahko zglaste pri Šinko Jožefu v D. Lendavi, ali pri Rous Štefanu v Beltincih, ali pri Skalar Jožici v M. Soboti. V Mariboru (Orožnova ulica 8) ima Karitas svojo podružnico, ki je tudi vsakemu na razpolago. Pritrgate si mesečno samo 5 ali 10 Din. i rešili boste sebe i domače velike skrbi!

Črensovci. Seleksijsko društvo v Črensovcih ma 1. marca 1936. svoj redni letni občni zbor v Našem Domi odvečara ob 3 vori pop., na šteroga vabi vse svoje člane. Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika prejšnjega občnoga zbora. 2. Poročilo odbornikov. 3. Poročilo nadzornoga odbora. 4. Sklepanje za uspešno delo v tom leti. 5. Slučajnosti. Če ne pride zadostno število članov, se vrši pol vore občni zbor z istim dnevnim redom. Odbor.

Na podporo naših listov so poslali: Hari Ema, Barisis, Francija, 18'60 Din. Berke Imre, Francija, 12'50, Brtalanč Marija, Večeslavci, iz Francije 26 Din. Bog plačaj!

Napad. Med Ocinjom i Kramarovci na poti so nekši maskirani lüdje večer napadnoli trgovca Gomboca iz Fükšinec. Mislili so, da ma dosta penez pri sebi, k sreči je pa meo samo 200 Din, štere so njemi vzeli. Napadeni gospod je prijavo rop rogaševskim žandarom, ki so taki šli na delo. G. Komandir i g. narednik Molan, (ki je pred par meseci prišeo k nam pa se je že v tom kratkom časi izkazao za izredno sposobnoga) sta po treh dnevaj iskanja ponoči zgrabila dva dečka iz Ocinja, ki sta osumljeniva kak krivca, zato so jiva že na svečnico zajtra odgnali vklejeniva v Sobotu. Sploh majo v goričkom kotu gg. orožniki dosta dela: pred nekaj časa se je najmre nekaj sprobo pa je celo na svetom kraju, pred glavnimi dverami jürjanske farne cerkve sam sebi iskao zadoščenje s pluskami. Pa tudi na ednom gostivanji je prišlo do pretepa v oštariji: pri nas najmre mamo lepo navado, da vsako gostivanje začnemo v oštariji z obilnim pilom, pri šterom največ haska navadno takši vzemejo, ki najmenje plačajo. Vej voščimo tudi krčmarom zaslužek, ali tej začetki gostivanja pa plesna veselica skoron vsakšo nedelo, včasj isti den celo več, se nam pa le vidi preveč; je pač kriza, samo ka je duševna vekša kak penezna...

Beltinci. V našoj občini ništernim ne dojdejo že veselice po nedelaj, liki šče delaven den je prirejajo. Tak smo meli zadnjo soboto tudi veselico i to nikši „maškeradni večer“. Kaj takšega smo šče beltinčarje nej vidli, zato se pa nam zdaj jako čudno vidi. Radi bi znali, što je pa to odked prineso, najhitrej kakši „napreden“ človek. V pratiki nega nikšega svetnika, ki bi se zvao „maškerad“. Najbrž tisti rogati se tak zove. Te pa njemi na čast prirejajo izredne večere veseljačenja. Žalostno je to, da se že kaj takšega prireja.

Pozdrav pošilajo: Hladen Ivan, Dokležovje, Slov. krajini, uredniki Novin i dokležovskim dečkom; liste redno dobiva i je tudi redno plačao že naprej na celo leto.

Popravek. V Novinah 9. februara 1936 v pesmi „Borba“ v zadnjoj kitici spremeni „znamke“ v „znank“, v pesmi „Srce...“ pa v predzadnjoj kitici popravi „sohe“ v „solze“.

Tisto jutro

se je zahvalüvao: Zahvalüjem Te, Oča nebeski, da je Srce Tvojega Sina pri-tegnilo tudi moške k svetoj spovedi, celo dečke, ki znajo biti tudi veseli kak godovnjak apat Romuald, ki je bio vsikdar veseli pa je tudi v našoj Panoniji dugo živo.

Zahvalüjem Te, o Bog, da sem jaz sam mogeo biti pri spovedi. Pa tudi zato, da se je ponoči moje telo razbremenilo, da si mi neznani sen poslao ino sem po njem olajšan stano i krepkejši za borbo v čistosti.

Za lepo lubezen se Ti zahvalüjem, za Tvoj najlepši ino najbolši dar, ki mi življenje duše vzbüja ino daje rast.

Za zdravje na duši in teli se Ti zahvalüjem, za veliki veter, ki več dni divjao i vzbüjao živo sliko prihoda Tvojega Düha na petdeseti den po goristanenji Tvojega Sina.

Za vse se zahvalüjem ino vse stvarstvo pozivam, da se mi pridruži v hvalnici treh junaških dečkov v ognjenoj peči, ki je življenje naše njej spodobno, čistilnica zlata za večnost...

HIŠA

enonadstropna, s trgovskim lokalom in stanovanjem v sredini mesta v GLAVNI ULICI v DOL. LENDAVI se iz proste roke proda. Vse poizvedbe se dobe v DOLNJ LENDAVI, GLAVNA ULICA 18.

PO SVETI.

Italija. Na dvori püšpeka v Turinu so pred kratkim začeli preiskavati življenje Pavla Pija Perazzija, ki je vmro l. 1911., da bi ga proglasili k blaženim. Pokojni je bio pred 60 leti pravi apoštol krščanskoga tiska. Razen toga je živo tak sveto, da so ga že na sveti meli za svetnika. Leta 1874. je ustanovo mali list, šteri je kesnej postano najmočnejše glasilo Katoliške Akcije. — Vse to kaže, kelko dobroga lahko včini katoličan za svojo Cerkev i vero — s tiskom. Dnesden je ešče izda tudi med katoličanskimi narodi precu razširjeni brezverski i protiverski tisk. Ali je to prav? Ne! Poglednite ednok kakšega brezverca ali komunistu. Ali on čte naš katoličanski tisk? Ne! I če ga čte, ga čte zato, ka se z njega norčari. Ne pozabimo tudi, ka je po slabom tiski vnogo božnoga prišlo na svet i strašno je delo slaboga tiska v človeški dušaj.

Kanada. Poznani komunist postao katoličan. Komunist Albert Pilon iz Montreala je pred velkov skupinov katoličanov izjavo, da se je spreobrno i pristopo v katoličansko vero. Eden frančiškan, šteri je svoj čas dosta razpravlao z njim od Boga, ga je predstavo skupščini kak svojega nekdašnjega protivnika — zdaj gorečega katoličana.

Avstrija. Zimska pomoč krščanske dobrotelnosti na Dunaju (Beči). Zimska pomoč krščanske dobrotelnosti na Dunaju je napravila veliko. Da davajo tople jestvine za siromake, se je dozda oglasilo 32 župnij i samostanov. To delo krščanske lübezni je bilo tak veliko, da je bilo že prvi den z nabranim nahranjenij okoli 14000 lüdi. Za siromake je pobiralo v božičnij svetkaj okoli 700 lüdi. Samo drv je bilo darovanih 10 vagonov, a obečano je ešče 30 vagonov. Da bi bole povečali i počastili 60 rojstni den svojega kardinala, so katoličani na Dunaji svoje darove za zimsko pomoč ešče bole povečali.

Francija. Francoske komuniste s pejneci podpira Moskva. Bivši član francoske delavske stranke Doris je napisao v listi „Emancipation“, kak komunisti podpirajo svoje lüdi i svoje liste na Francoskom. Tüdi je podrobno opisao, kak je list „L'Humanité“ dobo v penezaj podporo iz Moskve. Vsi voditelje francoske komunistične stranke dobijo stalne plače iz Rusije. Itak je znao, da komunistične „agente“ po

Vinsko senje i razstava.

Vinarska podružnica v Ljutomeri priredi tüdi letos, kak že več let običajno vinsko senje i razstavo v gostilni g. Zavrtnik v Ljutomeri dne 3. III. 1936.

Te den je v Ljutomeri tüdi kramarsko i vinarsko senje i se nüdi obiskovalcom toga senja vgodna prilika, da obišejo tüdi vinarsko senje. Vabimo pa tüdi vse drüje prijatele dobre vinske kaplice od blüzi i daleč, da pridejo na poskušnjo prvovrstnih vin iz Ljutomerskoga, gornjeradgonskoga i štrigovskoga vinskoga okoliša.

Otvoritev bo ob 9 vöri dopoldne, zaključ i se ob 20 vöri zvečer.

Ljutomerčan je znan daleč po sveti, zato so tüdi dosedanja vinska senja v Ljutomeri bila vsikdar dobro obiskana. Vinogradniki i küpci, kak vsi drügi interesi bodo tüdi letos meli na te den vgodno priliko, da koristijo sebi i našoj vinoreji. Na izbiri bo bogata zaloga vzorcov najboljših vin lanskoga letnika i starine. Gostilničarji se naj na tom vinskem senji sami osvedoči o izvrstnij kakovosti i jako vgodnih cenaj pristnoga vina izljutomerske okolice.

Vabijo se vsi vinogradniki iz navedenih okolišev, da razstavijo svoje vino. Prijave se sprejemajo v pisarni mestne občine Ljutomer, ali naravnost na Vinarsko podružnico do 27. februarja 1936. To pa zavolotoga, da se pravočasno da katalog tiskati. Vzorci vina od vsake sorte tri buteljke se naj pošljejo do 1. marca t. l. v omeñeno pisarno. Što rabi steklenice, jih dobi istotam, pune steklenice se za prazne zamenjajo ali pretoči. Vso razstavljeno vino se bo en den prle po strokovnjakih ocenilo. Za najboljša vina so predvidene tüdi letos priznanice i nagrade. Vložena je prošnja za polovično vožnjo po železnici. Rešitev se bo pravočasno objavila v časnikih. ODBOR.

sveti podpira Rusija. I tüdi listi po raznij državaj, šteri se navdüşüjejo nad „komunističnim rajom“, vdablajo velke podpore iz Moskve.

Zjedinjene države. Anglikanski püšpeki o katoličanstvi. V vñogih protestantskih cerkvaj v Ameriki se kaže vnogo dobre vole za prestop v rimsko katoličansko vero. Velki vtis je napravila izjava püšpeka Konrada v Bostoni, poglavara anglikanske cerkve v zveznoj državi Massakussets. Pravo je javno, da želi, da bi jih kak največ prestopilo v katoličansko vero. Nje-

Naši izseljenci.

Slovenski duhovnik na poti k slovenskim izseljencom.

V začetki toga meseca (februara) se je podao na pot slovenski duhovnik *Janez Hladnik*. Potüje v Argentini, kde je dosta slovenskih izseljencov, tüdi naših prekmurskih. — G. Hladnik je bil svojim ovcam v Kostanjevici v ljubljanski škofiji pravi pastir. Vse za drüje, to je bilo njegovo živlensko vodilo. Nikših žrtv i bojov se je ne bojal. Vse za razširjenje kralstva božega to je bio cil vsega njegovoga dela. Bio je nevstrašeni branilec verskih pravic, pa tüdi pravic svojega naroda. Z veliko vztrajnostjo je branio i čüvao pravice slovenskoga lüdstva i je ne popüsto tüdi v tej zadnjih letaj, kda smo ne smeli več biti narod, nego samo „pleme“. Mogoje je zato zavolo svojega prepričanja dosta trpeti. A ne zaman. To trpljenje je rodilo dober zdrav sad. Njegovi sovražniki so pa dnes ponižani. Zato je razumlivo, zakaj so se njegovi farani tak žmetno od njega ločili. Od dobroga pastira se ovce žmetno ločijo. — A g. Hladnik ide za glasom svojega srca. Ide med nje, ki so krv naše slovenske krvi, med ovce, ki nemajo pastira. Če bi šteli vsem slovenskim izseljencom poslati zadostno število duhovnikov, bi jih trbelo poslati šče vnogo i to dnes ne vütro.

A duhovnikov nega zadosta. Zato ne pozabimo prositi gospoda žetve, naj kem prle pošle kak največ delavcov na svojo žetev! Žetev je velka, a delavcov malo! — Eli se nam zato ne razveseli srce, kda čüjemo, da se je pa što odloč, da bo delao i trpo med tistimi, ki so med potrebnimi najbolj potrebni dobroga duhovniškoga pastirstva, dobroga duhovnika! — Zato vnogo božega blagoslova mladomi izseljenškim duhovniki med slovenskimi izseljenki v tñjini!

gove reči so bile: „Edino či se zbližata dve glavni krščanskivi veri, se bomo ležej borili proti komunizmi. To zjedinjenje nede žmetno, ar so poznane njene samo male dogmatične (verske) razlike med anglikanskov verov i katoličanstvom, medtem pa so njeni obredi skoro gliñi ostali“. Ravno to je izrazo püšpek za zvezno državo Texas. Pravi, da pozdravlja te predkonference med predstavniki anglikanske i katoličanske Cerkve, da bi tak dali začetek za pogovore o ponovnom zjedinjenji.

Pošta.

Gublč Mihal. La Terse Milton. Novine za lani i letos plačane. — Drvarič Kristina. Conde eu Brie. Vse ti znova pošilamo, tüdi kalendar i M. List smo ti poslali. Naročnina lanska je plačana na dvoje 50 Din. lani meseca maja, 50 Din. pa letos januara 29. Na letos ešče nikaj ne plačano. Jančar Štefan. Lendava. Vse napišite lepo doli i odnesite g. poslanci, en primer pa dajte uredništvu Novin. Če se Vam je to godilo, kak pišete, je velika krivica i se bo popravila. — Krčmar Štefan, Šalamenci. Za brata sprejeli 65 Din. Za lani je bilo duga 36 Din., ovo je za letošnjo naročnino. — Kumin Števan. Šalamenci. Tvoje tožbe povej poslanci, na koga si glasao i stranki, k šteroj pripadaš. Ne pozabi pa nikdar, ka popolno pravico samo Bog ma, njegov nezmotlivi navuk. A toga pa največ lüdi nešče sprejeti. — Pozvek Anton, Večeslavci. Sprejeli od vas celoletno naročnino za tekoče leto i za Sukič Antona v Francijo pa 36 Din. Sukič je na staro bio dužen 21 Din. zato pa novo leto ostane 15 Din. Plačao je lani 15 Din., Novine pa meo polleta. Vaš stari dug smo popolnoma poravnali z poslanov naročninov. — Kuzma Marija, Francija. Pomoto smo popravili i odposlali prošni list i kalendar. Čakali smo odgovor od Glavačev a da smo ga ne dobili, smo ne mogli obračunati. Zda je vse v redi. Berden Terezija, Marcenot. Na lani je še 11 Din. duga, na letos ne smo sprejeli ešče naročnine. Hvala za pozdrav. Nas veseli, da Novine redno dobivaš i so ti na veselje. Škaper Marija, Revel. Peneze sprejeli. Kalendar i veliki Marijin List si plačala pa Novine do 15. oktobra. Duga je še 13 25 Din. Hvala za pozdrav. Le veseli se materno reči, štera se ti glasi po Novinaj i devaj v sebe dobroga düha, ki ga razširjajo.

VABILO

na OBČNI ZBOR Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju v Prekmurju r. z. z. n. z. ki se bo vršil 1. marca 1936.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega obćnoga zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskoga zaključka za leto 1935.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta obćni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, vršil se bode pol ure kasnije drugi obćni zbor, ki bode veljavno sklepal ne glede na število navzoćih članov. Načelstvo.

Banque S. Baruch et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnom kurzu. Vrš i vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevu pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-20

Dr. Janez Ev. Krek.

Božji blagoslov.

Povest.

„Zopet novi capinski stroški! Kdo bo to zmagoval? Beračev imamo že sedaj preveć.“ Tako se je hudoval kolški župan, ko je prebral ravno došli uradni list, in ves jezen ga je vrge na mizo.

„Kaj pa rojiš? Tak boš kmalu kot oće,“ se oglasi njegova žena, ki je ravno vstopila v sobo.“

„Tüdi ti bi ne bila mirna, če bi imela toliko skrbi, kot jih imam jaz. To neumno županstvo me bo zmešalo. Na, sedaj mi pišejo, da pride mogoće že danes nekov patepin — ime mu je Janez Kovač, kot pravi pismo — naj ga redi naša občina. Duma je menda v naši vasi, a zlomek vedi, da še nisem nikoli slišal o njem.“

„Kaj praviš, kako mu je ime?“ se oglasi pri peći star mož, ki je došle černo gledal predse in počasi pihao dim iz male pipice.

„Janez Kovač, rojen na Kolku leta 1812. in pristojen v kolško sreñjo. Tako stoji zapisano. Ali vi, oće, mogoće kaj veste, kdo je ta človek?“

„Janez Kovač s Kolka“, ponovi polagoma stari mož, zravna se pokonci in se prime za sivo glavo; „— mogoće vem zanj. Janez pride, praviš. On je, on; drug ne more biti. Uj, ta me bo mućil. Ti psi mi ne dajo miru ne podnevi ne pomoći. Saj ga vidim vedno pred očmi — njega in vso sodrgo. Vrag jih vzemi!“ — Pri tem so se možu čudno zaiskrile oći, vzdignil se je in preklinjaje odšle, zaloputnivši vrata za seboj.

„Bog pomagaj, kaj je zopet oćetu? Popolnoma so že zmešani. Kar groza me je njihovega pogleda. In vedno preklinjajo!“

„Kaj jaz vem? Saj sem jih lepo

vprašal in za odgovor so zagodrnjali in nazadnje zarohneli. Vse gre narobe pri nas,“ zakrići župan in odide iz sobe, ženo pa oblijejo solze.

„Zakaj sem vendar prišla v to nesrećno hišo? Saj so mi pravili, da tu ne bo božjega blagoslova. In res ga ni,“ je stokala.

Županova hiša je bila najlepša v Kolku. Pri Tomcu so ji rekali. Oće sedanjega gospodarja si je pridobil veliko premoženje. Pravijo, da je pričel popolnoma iz nič. Z gostilno in s štacuno in z drugim kupćijami se je pećal, kmalu je bil najbogatejši daleć na okoli. Ljudje so se ga bali; spoštoval ga ni pa nihće. Splošno so govorili, da je brez srca, da ni pošten in da oslepari, kogar le more. Već gospodarjev je že pregnal z njihovih zemljišč; malo jih je bilo, da bi mu ne bili dolžni. Posojal je na velike obresti in kdor mu je prišle enkrat v pest, se ga je težko odkrižal. Kar je prevzel posestvo njegov sin, ki se je bil nekaj let šolal v mestu, so se po malem pozabile razne take govoriće. Sinu niso mogli oćitati nobene krivice. Samo bahać je bil in reveže je preziral. Vsak dar, ki ga je dobio berać v njegovu hiši, je pregrizel s kako psovko. Kdor ga je prosil na posodo, je bil gotovo ozmerjan, da je lenuh in postopać. Zato so se ljudje ogibali njegove hiše. Kar se je v vasi odprla druga gostilna in prodajalnica, je bilo vedno bolj prazno pri Tomcu, tembolj, ker je njegov oće postajal od dne do dne bolj čuden. V mladih letih — tako so pravili — je bila starega Tomca sama sladkost in prijaznost. Govoril je tako lepo, da ga je bilo veselje poslušati. Čim je pa ostarel, posebno odkar si je zlomil nogo in je v bolezn i izročil premoženje sinu, je postal ves drugaćen. Malo je govoril z ljudmi;

najrajši je posedal sam kje v samoti in mrmral s seboj. Če je ogovoril koga, je bilo gotovo samo zmerjanje in kletvina. Ustreći mu ni mogel nihće. Snaha — iz poštene, premožne hiše v sosednji fari — mu je stregla, kar mu je mogla. A zato ni čula nikoli lepe besede od njega, pać pa jo je zbadal in se kregal nad njo pri vsaki priliki. Res ni bilo sreće pri Tomcu! Deset let je minulo pred pustom, kar je prišla nevesta k hiši. Koliko se je najokala med tem časom! Oće surov, mož čmeren; posli vsak čas drugi. Blagrovala je dekle, ki so lahko odšle, kadar jim je bilo drago.

Vse to je rojilo po glavi županji. Kar se začuje jok pred hišo in kmalu nato prišepa majhen dećek krićeć v sobo in se zaleći k nji.

„Mama, mama, pomagajte!“ zakliće in se ji zavije v krilo.

„Kaj pa ti je, Tonćek? Kdo ti pa kaj hoće?“

„Zunaj sem se igral na vrtu. Pa so prikrevsali stari oće, ki se jih tako bojim, in so me strašno oplazili po hrbtu. Oj, oj, kako me boli.“

„Kaj si jim pa naredil, da so te?“

„Nić, prav nić, samo spaćil sem se jim, ker so tako grdo gledali; pa so zamahnili. Zbežal sem proti hlevu; tam so pa stali ata in so me cebnili. „Krevelj“ so mi rekli. Oj, kako me boli. Kar zdrobil bom oba; vse bom premlatil.“ Poćasi in ihteć je lomil Tonćek svoje pripovedovanje. Pri zadnjih besedah je pa še huje zakrićal, se vrge na tla in jel zbijati z nogami in rokami krog sebe.

Žalosno je bilo pogledati besnećega dećka. Ena noga je bila krajša od druge. Na hrbtu je imel veliko grbo; zato je bil majhen, da bi mu komaj prisodil štiri leta, da si je izpolnil že osmo.

Mati ni vedela, kaj bi začela. Vzdignila je dećka in jokaje vpila nad njim.

Tu vstopi oprt ob palico star mož bledih, upalih lic, a mirnega, vselega pogleda. Županja zardi nekoliko; dećko utihne za trenotje in se spravi pokoncu k materi.

„Bog vas pozdravi! Ali sem prav prišle? Tukaj je menda pri županu. Kje pa imate oćeta?“ vpraša došlec tako prijazno, kot bi ne bil niti opazil, kar se je ravno kar godilo.

„Nekje zunaj je; kmalu pride. Sedite in počakajte ga,“ odgovori žena in si s predpasnikom briše oći.

„Bodite tako dobri i povejte mi kako se piše gospod župan.“

„Peter Tomec.“

„In vi ste njegova hći?“

„O ne; jaz sem njegova žena. Vi gotovo mislite starega oćeta. Ta so tüdi Peter Tomec.“

„Ali še živě?“

„Še; samo bolje bi bilo, da bi ne. Le za pokoro so nam. Pa kaj bom tožila tujemu človeku.“

„In ta dećko je vaš sinćek?“

„Da; moj je; samo tega imam in še njega sem žalostna, kadar ga pogledam. Ti moj ubogi Tonćek in jaz s teboj,“ je vzdihnula i pogladila dećku zmršene lase s ćela.

„Nikar tako ne govorite, mati. Otroci so božji dar. Lepo telo še ni vse. Tüdi jaz sem bil svoj čas krepek in zdrav, pa me zdaj pogledajte. Komaj, komaj sem prilzećel v vas. Pa za v grob je vsako telo dovolj dobro. Samo da je düša lepa, kaj ni tako?“

Županja ni odgovorila nobene besede. Pogledala je moža v blećo, a vedro lice in šele za nekaj trenotij je spregovorila:

„Ko bi mogel človek vedno na to misliti.“ (Dalje.)